ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୩)

108 Upanishad (Vol – 3)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । **ଉପନିଷଦ**କୁ ବେଦର **ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର** ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ '**ବେଦାନ୍ତ**' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ '**ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା** ଓ '**ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା** ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ସ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ ରହୁଥିଲା, ସେଇମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "**ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା**" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ **୧୦୮**ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡିକ ହେଲେ - **ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ**, ଓ **ଯୋଗ** । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ **ଦଶୋପନିଷଦ,** ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ **୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ**, ସେଗୁଡିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଋଗ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁଦ୍ଗଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହ୍ବୃଚ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୬	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବଜ୍ରସୂଚୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ, ଜବାଲି	ଯୋଗଚୂଡାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ବେତାଶ୍ବତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍କନ୍ଦ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ବତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସନ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧ୍ୟାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ବ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଇଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ, ମୁକ୍ତିକା	ଜାବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାଟ୍-ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ରମ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ-ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୟଗ୍ରୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ୍, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଲ, ଶରଭ, ଭସ୍ମଜାବାଲ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାଣ୍ଡିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସର୍ବମୋଟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ୍ର ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ସୁ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା, ଓଡିଶା

ଶାକ୍ତ ଉପନିଷଦ

(Shaakta Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ତ୍ରିପୁରା ଉପନିଷଦ

(Tripuropanisat / Tripuraa Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର

ବଲାଙ୍ଗୀର, ଓଡ଼ିଶା,

mehertaranisen1@gmail.com

ତ୍ରିପୁରୋପନିଷତ୍ / ତ୍ରିପୁରା ଉପନିଷଦ

।। ଅଥ ତ୍ରିପୁରୋପନିଷତ୍ ।।

ତ୍ରିପୁରୋପନିଷଦ୍ୱେଦ୍ୟପାରମୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟବୈଭବମ୍ ।
ଅଖଣ୍ଡାନନ୍ଦସାମ୍ରାଜ୍ୟଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପଦଂ ଭଜେ ।।

ଓଁ ବାଙ୍ମେ ମନସି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା । ମନୋ ମେ ବାଚି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।
ଆବିରାବୀର୍ମ ଏଧି । ବେଦସ୍ୟ ମ ଆଣୀସ୍ଥଃ । ଶ୍ରୁତଂ ମେ ମା ପ୍ରହାସୀଃ ।
ଅନେନାଧୀତେନାହୋରାତ୍ରାନ୍ ସଂଦଧାମି । ଋତଂ ବଦିଷ୍ୟାମି । ସତ୍ୟଂ ବଦିଷ୍ୟାମି ।
ତନ୍ମାମବତୁ । ତଦ୍ୱକ୍ତାରମବତୁ ।
ଅବତୁ ମାମ୍ । ଅବତୁ ବକ୍ତାରମ୍ । ଅବତୁ ବକ୍ତାରମ୍ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

ଓଁ ତିସ୍ରଃ ପୁରସ୍ତ୍ରିପଥା ବିଶ୍ୱଚର୍ଷଣା ଅତ୍ରାକଥା ଅକ୍ଷରାଃ ସଂନିବିଷ୍ଟାଃ ।
ଅଧିଷ୍ଠାୟୈନା ଅଜରା ପୁରାଣୀ ମହତ୍ତରା ମହିମା ଦେବତାନାମ୍ ।। ୧।।

ନବଯୋନୀର୍ନବଚକ୍ରାଣି ଦଧିରେ ନବୈବ ଯୋଗା ନବ ଯୋଗିନ୍ୟଶ୍ଚ ।
ନବାନାଂ ଚକ୍ରା ଅଧିନାଥା ସ୍ୟୋନା ନବ ଭଦ୍ରା ନବ ମୁଦ୍ରା ମହୀନାମ୍ ।। ୨।।

ଏକା ସ ଆସୀତ୍-ପ୍ରଥମା ସା ନବାସୀଦାସୋନବିଂଶାଦାସୋନତ୍ରିଂଶାତ୍ ।
ଚତ୍ୱାରିଂଶାଦଥ ତିସ୍ରଃ ସମିଧା ଉଶତୀରିବ ମାତରୋ ମା ବିଶନ୍ତୁ ।। ୩।।

ଉର୍ଧ୍ୱଜ୍ୱଲଜ୍ଜ୍ୱଲନଂ ଜ୍ୟୋତିରଗ୍ରେ ତମୋ ବୈ ତିରଶ୍ଚୀନମଜରଂ ତଦ୍ରଜୋଽଭୂତ୍ ।
ଆନନ୍ଦନଂ ମୋଦନଂ ଜ୍ୟୋତିରିନ୍ଦୋରେତା ଉ ବୈ ମଣ୍ଡଲା ମଣ୍ଡୟନ୍ତି ।। ୪।।

Not For Commercial Use

ୟାସ୍ତିସ୍ରୋ ରେଖାଃ ସଦନାନି ଭୂସ୍ତ୍ରୀସ୍ତ୍ରିବିଷ୍ଟପାସ୍ତ୍ରିଗୁଣାସ୍ତ୍ରିପ୍ରକାରାଃ ।
ଏତତ୍ତ୍ରୟଂ ପୂରକଂ ପୂରକାଣାଂ ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଥତେ ମଦନୋ ମଦନ୍ୟା ।। ୫।।

ମଦନ୍ତିକା ମାନିନୀ ମଙ୍ଗଲା ଚ ସୁଭଗା ଚ ସା ସୁନ୍ଦରୀ ସିଦ୍ଧିମତ୍ତା ।
ଲଜ୍ଜା ମତିସ୍ତୁଷ୍ଟିରିଷ୍ଟା ଚ ପୁଷ୍ଟା ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁମା ଲଲିତା ଲାଲପନ୍ତୀ ।। ୬।।

ଇମାଂ ବିଜ୍ଞାୟ ସୁଧିୟା ମଦନ୍ତୀ ପରିସ୍ରୁତା ତର୍ପୟନ୍ତଃ ସ୍ୱପୀଠମ୍ ।
ନାକସ୍ୟ ପୃଷ୍ଠେ ମହତୋ ବସନ୍ତି ପରଂ ଧାମ ତ୍ରୈପୁରଂ ଚାବିଶନ୍ତି ।। ୭।।

କାମୋ ୟୋନିଃ କାମକଲା ବ୍ରଜପାଣିର୍ଗୁହାହସା ମାତରିଶ୍ୱାଭ୍ରମିନ୍ଦ୍ରଃ ।
ପୁନର୍ଗୁହା ସକଲା ମାୟୟା ଚ ପୂରୂଚ୍ୟେଷା ବିଶ୍ୱମାତାଦିବିଦ୍ୟା ।। ୮।।

ଷଷ୍ଠଂ ସପ୍ତମମଥ ବହ୍ନିସାରଥିମସ୍ୟା ମୂଲତ୍ରିକମାଦେଶୟନ୍ତଃ ।
କଥ୍ୟଂ କବିଂ କଲ୍ପକଂ କାମମୀଶଂ ତୁଷ୍ଟୁବାଂସୋ ଅମୃତତ୍ୱଂ ଭଜନ୍ତେ ।। ୯।।

ପୁରଂ ହନ୍ତ୍ରୀମୁଖଂ ବିଶ୍ୱମାତୂ ରବେ ରେଖା ସ୍ୱରମଧ୍ୟଂ ତଦେଷା ।
ବୃହତ୍ତିଥିର୍ଦଶ ପଞ୍ଚ ଚ ନିତ୍ୟା ସଷୋଡଶୀକଂ ପୁରମଧ୍ୟଂ ବିଭର୍ତି ।। ୧୦।।

ୟଦ୍ୱା ମଣ୍ଡଲାଦ୍ୱା ସ୍ତନବିମ୍ବମେକଂ ମୁଖଂ ଚାଧସ୍ତ୍ରୀଣି ଗୁହାସଦନାନି ।
କାମୀ କଲାଂ କାମ୍ୟରୂପାଂ ଚିକିତ୍ୱା ନରୋ ଜାୟତେ କାମରୂପଶ୍ଚ କାମଃ ।। ୧୧।।

ପରିସୃତଂ ଝଷମାଜଂ ଫଲଂ ଚ ଭକ୍ତାନି ୟୋନୀଃ ସୁପରିଷ୍କୃତାଶ୍ଚ ।
ନିବେଦୟନ୍ଦେବତାୟୈ ମହତ୍ୟୈ ସ୍ୱାତ୍ମୀକୃତେ ସୁକୃତେ ସିଦ୍ଧିମେତି ।। ୧୨।।

ସୃଣ୍ୟେବ ସିତୟା ବିଶ୍ୱଚର୍ଷଣିଃ ପାଶେନୈବ ପ୍ରତିବଧ୍ନାତ୍ୟଭୀକାମ୍ ।
ଇଷୁଭିଃ ପଞ୍ଚଭିର୍ଧନୁଷା ଚ ବିଧ୍ୟତ୍ୟାଦିଶକ୍ତିରରୁଣା ବିଶ୍ୱଜନ୍ୟା ।। ୧୩।।

ଭଗଃ ଶକ୍ତିର୍ଭଗବାନ୍-କାମ ଇଶ ଉଭା ଦାତାରାବିହ ସୌଭଗାନାମ୍ ।
ସମପ୍ରଧାନୌ ସମସତ୍ତ୍ୱୌ ସମୋଜୌ ତୟୋଃ ଶକ୍ତିରଜରା ବିଶ୍ୱୟୋନିଃ ।। ୧୪।।

ପରିସ୍ରୁତା ହବିଷା ଭାବିତେନ ପ୍ରସଂକୋଚେ ଗଲିତେ ବୈମନସ୍କଃ ।
ଶର୍ବଃ ସର୍ବସ୍ୟ ଜଗତୋ ବିଧାତା ଧର୍ତା ହର୍ତା ବିଶ୍ୱରୂପତ୍ୱମେତି ।। ୧୫।।

ଇୟଂ ମହୋପନିଷତ୍ତ୍ରୈପୁର୍ୟା ୟାମକ୍ଷୟଂ ପରମୋ ଗୀର୍ଭିରୀଟ୍ଟେ ।
ଏଷର୍ଗ୍ୟଜୁଃ ପରମେତଚ୍ଚ ସାମାୟମଥର୍ବେୟମନ୍ୟା ଚ ବିଦ୍ୟା ।। ୧୬।।

ଓଁ ହ୍ରୀମୋଂ ହ୍ରୀମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।। ହରିଃ ଓଁ ତତ୍ସତ୍ ।।

ଓଁ ବାଙ୍ମେ ମନସି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା । ମନୋ ମେ ବାଚି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।
ଆବିରାବୀର୍ମ ଏଧି । ବେଦସ୍ୟ ମ ଆଣୀସ୍ଥଃ । ଶ୍ରୁତଂ ମେ ମା ପ୍ରହାସୀଃ ।
ଅନେନାଧୀତେନାହୋରାତ୍ରାନ୍ ସଂଦଧାମି । ଋତଂ ବଦିଷ୍ୟାମି । ସତ୍ୟଂ ବଦିଷ୍ୟାମି ।
ତନ୍ମାମବତୁ । ତଦ୍ୱକ୍ତାରମବତୁ ।
ଅବତୁ ମାମ୍ । ଅବତୁ ବକ୍ତାରମ୍ । ଅବତୁ ବକ୍ତାରମ୍ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀତ୍ରିପୁରୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ।।

Not For Commercial Use